

Primitieve begroting 2020

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Beleidsbegroting Promen	4
<i>Uitgangspunten voor deze begroting.....</i>	4
<i>Programmaplan WSW .....</i>	6
Paragrafen BBV.....	7
<i>Weerstandsvermogen en risicobeheersing .....</i>	7
<i>Onderhoud kapitaalgoederen .....</i>	8
<i>Financiering.....</i>	9
<i>Rechtmatigheid.....</i>	11
<i>Verbonden partijen .....</i>	12
<i>Fiscaliteiten.....</i>	13
Financiële begroting	14
<i>Overzicht van baten en lasten.....</i>	14
<i>Personele planning .....</i>	15
<i>Toelichting overzicht van baten en lasten .....</i>	16
<i>Financiële positie.....</i>	20
<i>Investeringen.....</i>	20
<i>Reserves.....</i>	21
<i>Voorzieningen.....</i>	21
<i>Overzicht van de geraamde baten en lasten per taakveld .....</i>	21
Bijlage 1	22

Inleiding

Bijgaand treft u de primitieve begroting 2020 aan van Promen!

Artikel 29 van de Gemeenschappelijke regeling Promen (GR Promen) bepaalt dat de primitieve begroting van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting moet dienen, voor 15 juli door het algemeen bestuur wordt vastgesteld. Rekening houdend met de in de GR vastgestelde procedure met bijbehorende termijnen, en de doorlooptijd tot formulering van zienswijzen binnen de gemeenten, is vereist dat de concept primitieve begroting 2020 (inclusief de financiële meerjarenraming 2021 t/m 2023) uiterlijk in de maand april wordt opgesteld en aan de gemeenten wordt aangeboden.

De thans voorliggende primitieve begroting 2020 is voor een belangrijk deel gebaseerd op het in december jl. vastgestelde Ondernemingsplan 2019 (inclusief de financiële meerjarenraming 2020 t/m 2012). Het verschil in de kosten per SW-arbeidsplaats houdt volledig verband met de verwachte loonkostenstijgingen 2020. De uitgangspunten voor deze begroting zijn in het volgende hoofdstuk nader uitgewerkt en toegelicht.

Deze primitieve begroting zal, evenals in de voorgaande jaren, in het najaar van 2019 nader worden uitgewerkt in het Ondernemingsplan Promen 2020 (inclusief gewijzigde begroting en financiële meerjarenraming 2020 t/m 2023). Daarbij zal naast financieel-economisch inzicht ook een sociaal-maatschappelijk beeld worden gegeven en aandacht worden gegeven aan de ontwikkelingen, ambities en resultaten met betrekking tot onze maatschappelijke opdracht.

Beleidsbegroting Promen

Uitgangspunten voor deze begroting

Deze begroting gaat uit van de in 2017 door de gezamenlijke gemeenten vastgestelde beleidskaders voor de periode 2018-2025. In die zin wordt de lijn doorgetrokken van het in december jl. vastgestelde Ondernemingsplan 2019 (inclusief de Financiële meerjarenraming 2020-2022). De onderhavige begroting is ook vrijwel identiek aan dat Ondernemingsplan.

Het verschil in de bijdrage per WSW-arbeidsplaats houdt verband met de verwachte loonkostenstijgingen in 2020. Deze loonkostenstijgingen worden veroorzaakt door de verwachte CAO-verhogingen. De Cao's met ingang van 1 januari 2019 voor zowel het doelgroep- als niet doelgroep-personeel zijn op dit moment overigens nog niet vastgesteld. Voor de indexering van de kosten en opbrengsten is aangesloten bij het door de gemeenten vastgestelde Financieel kader 2020 voor gemeenschappelijke regelingen. De daarbij gehanteerde percentages zijn hieronder nader toegelicht.

Arbeidsvoorwaarden voor de niet doelgroep-medewerkers

In 2018 heeft het pensioenfonds PWRI, waar zowel de SW-doelgroep als de niet-doelgroep medewerkers zijn ondergebracht, Promen geïnformeerd over het feit dat de niet-doelgroep medewerkers geen gebruik meer kunnen maken van dit pensioenfonds. Derhalve is gestart met een zoektocht naar een nieuwe pensioenuitvoerder voor deze groep medewerkers. Per 1 december 2018 is het personeel overgestapt van het PWRI pensioenfonds naar het ABP, en daarmee heeft Promen een weeffout uit het verleden hersteld.

Vervolgens is Promen ook aan de slag gegaan met de arbeidsvoorwaarden van deze niet doelgroep-medewerkers. Promen ziet het moderniseren van het functiehuis als een belangrijke stap voorwaarts. Een stap die momenteel nog wordt gemist. Weliswaar geeft een gemoderniseerd functiehuis op termijn een beperkte extra financiële last, maar deze is onmisbaar om de kwaliteit te verhogen (met de positieve effecten op efficiency en effectiviteit) en om aantrekkelijk te blijven op de arbeidsmarkt. Door de update van het functiehuis te koppelen aan de invoering van performance management kan de doorontwikkeling van Promen geborgd worden.

Promen is momenteel de functiebeschrijvingen van leidinggevenden en staf aan het updaten. Hiervoor worden interviews met functiehouders uitgevoerd om zodoende de kern van deze functies vast te leggen. Daarnaast zijn onderwerpen geïdentificeerd waar het bedrijf verder kan optimaliseren. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de (eind)verantwoordelijkheden voor de ontwikkeling van doelgroep medewerkers om verder te professionaliseren tot een effectief re-integratiebedrijf. In een volgende stap worden de functies uit het functiehuis financieel gewaardeerd. Dit leidt tot een gemoderniseerd loongebouw. In deze fase wordt ook een keuze gemaakt voor de te gebruiken functiewaarderingssystematiek.

Promen streeft naar er naar om dit traject medio 2019 af te ronden. Vervolgens zullen de daarbij gemaakte keuzes worden betrokken bij de opstelling van het Ondernemingsplan Promen 2020 in het najaar 2019.

De overige uitgangspunten zijn identiek aan die van het Ondernemingsplan 2019 (OP2019):

1. Voor de WSW wordt het aantal arbeidsplaatsen berekend op basis van het aantal arbeidsplaatsen per ultimo 2018 minus de afbouw van de populatie door pensioneringen en natuurlijk verloop (2,5%).
2. In de personeelsplanning voor de overige doelgroepen van de Participatiewet wordt rekening gehouden met de aantallen deelnemers en trajecten zoals opgenomen in het onlangs vastgestelde Ondernemingsplan 2019.
3. Voor de vergoeding per arbeidsplaats SW wordt uitgegaan van de in het OP2018 ingestelde systematiek van integrale kostprijs.
4. De omzet per WSW medewerker zal in 2020 ca. 3,2% hoger zijn dan in het OP2019. Deelnemers aan de PW trajecten dragen bij aan de omzet die binnen de WSW wordt gemaakt. De toerekening aan de overige regelingen gaat uit van gelijke opbrengsten per medewerker voor zowel de WSW als de PW. Behalve vanuit deze toegerekende omzet vindt de financiering van de PW trajecten plaats uit de trajectvergoedingen en eventuele loonkostensubsidies.
5. De inschatting van de loonkosten per FTE is in 2020 ca 3,2 % hoger dan in het OP2019 en sluit aan bij het door gemeenten vastgestelde Financieel kader 2020 gemeenschappelijke regelingen.
6. De materiële lasten zullen in 2020 1,5% hoger zijn dan begroot in het OP2019 ten gevolge van prijsindexaties.

De dienstverlening aan ProWork op het terrein van de overige doelgroepen van de PW geschiedt op basis van de werkelijke kosten.

De begroting 2020 en de financiële meerjarenraming 2021 tot en met 2023 zijn opgesteld volgens bovenstaande uitgangspunten en de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Programmaplan WSW

Het doel van het programma WSW is om zoveel mogelijk mensen met een arbeidshandicap te helpen aan een zo regulier mogelijke arbeidsplaats onder aangepaste omstandigheden. De indicatoren van dit programma kunnen als volgt worden weergegeven:

Indicatoren programma Wsw	Real. 2018	OP 2019	Begr. 2020
Aantal arbeidsplaatsen Wsw (SE)	1.030,6	982,5	943,3
Aantal niet-doelgroep (FTE)	106,3	109,3	108,0

Programma Wsw bedragen x €1000	Real. 2018	OP 2019	Meerjarenraming			
			Begr. 2020	Begr. 2021	Begr. 2022	Begr. 2023
Totaal baten	38.094	37.291	37.023	35.625	34.235	33.009
Totaal lasten	29.656	28.939	28.634	27.495	26.242	25.161
Saldo van baten en lasten	8.438	8.352	8.389	8.130	7.993	7.848
Totaal overhead	8.233	8.236	8.286	8.032	7.900	7.760
Financiële baten en lasten	-135	-146	-141	-136	-131	-126
Mutaties reserves	38	31	38	38	38	38
Totaal programma Wsw	110	-	-	-	-	-

De kosten voor overhead betreffen de kosten voor niet-doelgroep personeel en de overige bedrijfskosten. Onder deze post is eveneens een bedrag opgenomen voor onvoorzien uitgaven ad. € 50k.

Paragrafen BBV

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Onlangs is de nieuwe Nota reserves, risicoanalyse en weerstandsvermogen vastgesteld door het Algemeen Bestuur. Deze nota maakt een vast onderdeel uit van de P&C cyclus van Promen en is bedoeld om de omvang van het weerstandsvermogen van de Gemeenschappelijke Regeling te bepalen.

Onder weerstandsvermogen wordt verstaan het vermogen van Promen om toekomstige tegenvallers op te vangen, zonder dat een dergelijke tegenvaller directe consequenties heeft voor het huidige beleid en/ of daaraan verbonden activiteiten. Het weerstandsvermogen is van belang voor de mate waarin risico's, waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of waarvoor geen verzekeringen zijn afgesloten, kunnen worden opgevangen.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- De weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover Promen kan beschikken om niet begrote kosten te dekken en;
- Alle risico's waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd of die niet tot afwaardering van activa hebben geleid en die van materiele betekenis kunnen zijn in relatie tot het balans totaal of de financiële positie.

In dit kader is allereerst een risico-inventarisatie uitgevoerd. Bij Promen zijn dit de risico's die voortvloeien uit de activiteiten van de vier bedrijven (Productie Binnen, Groepsdetacheringen, Groen en Schoon en het Talentontwikkelbedrijf). Deze risico's worden beïnvloed door enerzijds de klant- en marktrisico's en anderzijds door risico's als gevolg van wet- en regelgeving: wettelijke wijzigingen (cao's, minimumloon, sociale lasten, premies pensioenen, premiekortingen e.d.) zijn niet beïnvloedbaar maar hebben een grote impact op de kosten.

De vorengenoemde risico's zijn vervolgens overeenkomstig een landelijk voor de SW-sector gehanteerde systematiek gewaardeerd en gekwantificeerd. De berekening van de ondergrens van het benodigd weerstandsvermogen is daarbij becijferd op € 1,8 mln. Dit bedrag is tot stand gekomen door het optellen van de reëel geachte schades die de voor het weerstandsvermogen relevante risico's redelijkerwijs kunnen veroorzaken.

Promen heeft ultimo 2018 een bedrag van € 1,5 mln. aan weerstandscapaciteit beschikbaar voor het opvangen van de bedrijfsrisico's van € 1,8 mln. De ratio 'weerstandscapaciteit/ risico's voor Promen' is derhalve 0,8. Een ratio van < 1 geldt als onvoldoende. Daarom zullen eventuele toekomstige overschotten tot het maximum van € 1,8 mln. worden toegevoegd aan de algemene reserve.

In onderstaand overzicht zijn de financiële kengetallen van Promen opgenomen.

Financiële kengetallen	Real. 2018	OP 2019	Begr. 2020	Begr. 2021	Begr. 2022	Begr. 2023
1a. netto schuldquote	9%	9%	12%	12%	12%	12%
1b. netto schuldquote gecorrigeerd	9%	9%	12%	12%	12%	12%
2. solvabiliteitsratio	18%	18%	18%	18%	18%	18%
3. grondexploitatie;	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
4. structurele exploitatieruimte	1%	0%	0%	0%	0%	0%
5. belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Onderhoud kapitaalgoederen

Het beleid van Promen voor 'kapitaalgoederen' en 'infrastructuur' is deze in stand te houden in een vorm die passend is bij de bedrijfsvoering en medewerkers een veilige en passende werkomgeving te bieden. Promen heeft daartoe op twee locaties gebouwen in gebruik:

- Locatie Zuider IJsseldijk, Gouda
- Locatie Hoofdweg, Capelle aan den IJssel

Medio 2017 is een huurpand aan de Hoofdweg te Capelle aan den IJssel in gebruik genomen, Het eigenaarsonderhoud inclusief de installaties is voor rekening van de verhuurder. Promen is verantwoordelijk voor het huurdersonderhoud.

In 2015 heeft het bestuur middels de Nota weerstandsvermogen, reserves en voorzieningen tot instelling van een onderhoudsvoorziening besloten. Deze onderhoudsvoorziening is gevormd op basis van het geactualiseerde meerjarenonderhoudsplan. Voortaan zal de uitvoering van de onderhoudsactiviteiten volledig worden gebaseerd op dit geactualiseerde meerjarenonderhoudsplan. Op deze wijze wordt bereikt dat de per definitie cyclische uitgaven van het onderhoud gelijkmatig in de tijd kunnen worden verdeeld.

Financiering

Promen beschikt over een rekening-courant kredietfaciliteit bij de BNG. De financieringsstructuur is in 2017 aangepast. Dit houdt verband met de volgende nieuwe ontwikkelingen:

- De invoering van het Lage Inkomensvoordeel (LIV) per 1 januari 2017. Daardoor worden de loonkosten verlaagd. De uitbetaling van deze bedragen vindt echter pas plaats aan het eind van het daaropvolgende jaar. Door het tijdelijke karakter en de beperkte omvang van het bedrag, zal voor deze overbrugging gebruik worden gemaakt van de rekening-courant faciliteit.
- De verbouwing in 2017 van het nieuwe huurpand te Capelle aan den IJssel, dat medio 2017 in gebruik werd genomen.
- De aankoop van een stukje grond aan de Zuider IJsseldijk te Gouda, dat begin 2017 door Groen en Schoon in gebruik is genomen.
- De plaatsing van zonnepanelen op het dak van het pand aan de Zuider IJsseldijk te Gouda.

Kasgeld limiet

(x € 1.000,=)	1e kw	2e kw	3e kw	4e kw
1. Vlottende schuld	3.000	3.000	3.000	3.000
2. Vlottende middelen	3.350	3.350	3.350	3.350
3. Netto vlottend (+) of overschot middelen (-)	-350	-350	-350	-350
4. Gemiddelde van (3)	-350			
5. Kasgeldlimiet	3.200			
6a. Ruimte onder de kasgeldlimiet	3.550			
6b. Overschrijding van de kasgeldlimiet	-			

Berekening kasgeldlimiet

7 Begrotingstotaal	39.023
8 Percentageregeling	8,20%
Kasgeldlimiet	3.200

Het gaat bij de kasgeldlimiet om het beperken van renterisico's op korte schuld. Korte schuld is bedoeld voor het financieren van lopende uitgaven. De kasgeldlimiet is gekoppeld aan het begrotingstotaal en geeft een objectieve grondslag aan het maximumbedrag dat gefinancierd kan worden met kortlopende leningen.

Uit het bovenstaande overzicht blijkt dat Promen geen overschrijding van de kasgeldlimiet in 2020 verwacht.

Renterisico norm (x € 1.000,=)	Real. 2018	OP 2019	Begr. 2020	Begr. 2021	Begr. 2022	Begr. 2023
Renteherzieningen	-	-	-	-	-	-
Aflossingen	201	201	201	201	201	201
Renterisico (1+2)	201	201	201	201	201	201
<u>Berekening renterisiconorm</u>						
Begrotingstotaal	40.094	39.291	39.023	37.625	36.235	35.444
Percentageregeling	20%	20%	20%	20%	20%	20%
Renterisiconorm	8.019	7.858	7.805	7.525	7.247	7.089
Ruimte onder risiconorm	7.818	7.657	7.604	7.324	7.046	6.888
Overschrijding risiconorm	-	-	-	-	-	-

De renterisiconorm betreft de tegenhanger van de kasgeldlimiet. Het deel dat niet kortlopend kan worden gefinancierd dient langlopend te worden gefinancierd. De renterisiconorm benadrukt het belang van een goede spreiding van de leningenportefeuille en van de renterisico's. De norm is een benadering hiervoor.

De berekening van het renterisico is een benadering van het te lopen c.q. het gelopen renterisico. Uit het bovenstaande overzicht blijkt dat Promen in 2020 ver onder de renterisiconorm blijft.

Rechtmatigheid

Het Algemeen Bestuur heeft het geactualiseerde controleprotocol, het normenkader alsmede de bijgestelde Financiële Verordening ex artikel 212 van de gemeentewet in december 2015 vastgesteld. Jaarlijks wordt beoordeeld in hoeverre actualisering van deze kaders aanpassing behoeven wegens relevante wijzigingen in de wet- en regelgeving. In 2017 is het normenkader aangepast door het bestuur.

Promen beschikt over een sterke verbijzonderde interne controle (VIC) functie. Op basis van een uitgebreid programma worden periodiek audits uitgevoerd op de kwaliteit van de uitgevoerde interne controles, een systematiek waarop ook door de externe accountant wordt gesteund. De VIC bevindingen en de bevindingen van de externe accountant worden teruggelegd in de organisatie, waarna de herstelacties worden gemonitord en het MT en het Bestuur worden geïnformeerd over de voortgang.

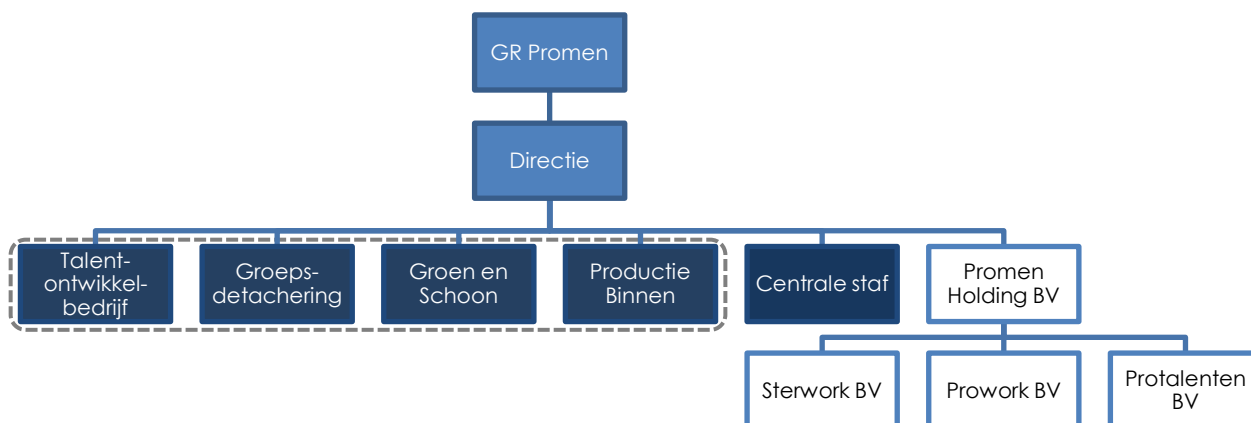
Na de herstructurering van de organisatie is de focus bij Promen nu in toenemende mate gericht op het werken aan en het inrichten van efficiëntere, snellere en kwalitatief betere processen. In de informatievoorziening worden voor medewerkers in passende ICT voorzieningen op de werkplek en een technisch juiste infrastructuur voorzien. Promen maakt voor de informatievoorziening gebruik van bedrijfsbrede systemen, waarvoor op de functie afgestemde toegang wordt verleend. Er is sprake van de volgende bedrijfsbrede systemen:

- AFAS e-HRM systeem t.b.v. personeelsinformatie en personeelsbeheer (inclusief salarisverwerking) van zowel de doelgroep (medewerkers en trajectdeelnemers) als de niet doelgroep medewerkers;
- Exact: financiële en bedrijfsadministratieve gegevens.

Per 1-1-2018 heeft outsourcing plaatsgevonden van het serverpark en het systeembeheer. In 2018 is het nieuwe e-HRM pakket van AFAS aangeschaft en geïmplementeerd. In dit kader zullen in 2019 alle ondersteunende processen onder gebruikmaking van de principes van 'lean management' opnieuw worden ingericht.

Verbonden partijen

De GR Promen beschikt over een onderliggende private structuur met een aantal BV's. Hieronder wordt de huidige private structuur beschreven.

Promen Holding BV

Promen Holding BV is een houdstermaatschappij die zelf geen activiteiten uitvoert, maar wel beleidsinvloed heeft op de dochterwerkmaatschappijen. De aandelen zijn voor 100% in handen van de GR Promen. Er bevindt zich geen vreemd vermogen in deze BV. Het eigen vermogen bedraagt € 54.302.

Sterwork BV

Sterwork is de naam van de vennootschap die is opgericht om op te treden als formele werkgever van niet doelgroep personeel. Feitelijk worden de niet doelgroep medewerkers tegen betaling van de loonkosten gedetacheerd bij de GR Promen. De aandelen zijn voor 100% in handen van Promen Holding BV. Er bevindt zich geen vreemd vermogen in deze BV. Het eigen vermogen bedraagt € 18.151.

ProWork BV

ProWork is de naam van de vennootschap die is opgericht om op te treden als formele werkgever van doelgroep personeel (niet WSW). Feitelijk worden de doelgroep medewerkers tot en met 2017 tegen betaling van de loonkosten gedetacheerd bij de GR Promen. Met ingang van 2018 is deze BV in gebruik voor de vraag gestuurde PW dienstverlening aan de individuele gemeenten. De aandelen zijn voor 100% in handen van Promen Holding BV. Er bevindt zich geen vreemd vermogen in deze BV. Het eigen vermogen bedraagt € 18.151.

Protalenten BV

Protalenten is een lege BV waarin momenteel geen activiteiten plaatsvinden. De aandelen zijn voor 100% in handen van Promen Holding BV. Er bevindt zich geen vreemd vermogen in deze BV. Het eigen vermogen bedraagt € 18.000.

Fiscaliteiten

Promen heeft een Convenant horizontaal toezicht gesloten met de Belastingdienst. Met organisaties die participeren in horizontaal toezicht worden afspraken gemaakt over wederzijds vertrouwen, begrip en transparantie en vastgelegd in een convenant. Hierdoor krijgt de Belastingdienst actuele informatie over de fiscale strategie, de fiscale beheersing en de transparantie van Promen. Deze kennis stelt de Belastingdienst in staat zijn toezicht aan te passen en alleen die activiteiten uit te voeren die nodig zijn om de horizontalisering te valideren. Deze samenwerking past uitstekend bij het speerpunt van Promen ten aanzien van de continue verbetering van de primaire en de ondersteunende processen.

Als gevolg van het Hoofdlijnenbesluit 2017 is de PW-dienstverlening aan de deelnemende gemeenten per 1-1-2018 volledig ondergebracht bij de onder de GR Promen ressorterende ProWork BV. Dit is een wijziging ten opzichte van de situatie tot en met 2017 toen alle activiteiten in de GR Promen waren gesitueerd. Dit heeft gevolgen voor de VPB.

Met ingang van 1 januari 2016 is de VPB voor overheidsondernemingen ingevoerd. Promen heeft eerder een succesvol beroep gedaan op de bestaande SW-vrijstelling in de VPB wetgeving. Om te komen tot nieuwe afspraken vindt op dit moment overleg plaats met de Belastingdienst.

Financiële begroting

Overzicht van baten en lasten

bedragen x €1000	Meerjarenraming					
	Real. 2018	OP 2019	Begr. 2020	Begr. 2021	Begr. 2022	Begr. 2023
<i>Baten</i>						
Bijdragen W sw arbeidsplaatsen	28.071	27.474	27.238	26.206	25.224	24.366
Omzet door W sw personeel	9.981	9.563	9.522	9.156	8.748	8.380
Overige opbrengsten W sw	42	255	263	263	263	263
Totaal baten	38.094	37.291	37.023	35.625	34.235	33.009
<i>Lasten</i>						
Kosten W sw personeel	28.482	27.796	27.491	26.385	25.174	24.138
Kosten Begeleid Werken	1.173	1.143	1.143	1.110	1.068	1.023
Totaal lasten	29.656	28.939	28.634	27.495	26.242	25.161
Saldo baten en lasten	8.438	8.352	8.389	8.130	7.993	7.848
<i>Overhead</i>						
Kosten niet-doelgroep personeel	5.396	5.693	5.717	5.477	5.360	5.238
Overige bedrijfskosten	2.608	2.453	2.479	2.465	2.450	2.432
Incidentele baten en lasten	228	90	90	90	90	90
Totaal overhead	8.232	8.236	8.286	8.032	7.900	7.760
Financiële baten en lasten	-135	-146	-141	-136	-131	-126
Mutaties reserves	38	31	38	38	38	38
Resultaat Promen	110	-	-	-	-	-

Personele planning

Personeel Wsw

Voor de personeelsplanning Wsw wordt uitgegaan van een afbouw van de huidige WSW-populatie door pensioneringen en natuurlijk verloop ad. 2,5%. Het aantal pensioneringen verschilt per bedrijfs onderdeel per jaar en bedraagt gemiddeld 2,5% over de periode 2020 t/m 2023.

Wsw-medewerkers per bedrijfs onderdeel (SE)	Real. 2018	OP 2019	Begr. 2020	Begr. 2021	Begr. 2022	Begr. 2023
Begeleid Werken	89,7	87,4	84,7	82,2	79,1	75,8
Individuele detachering	133,8	126,7	122,3	116,4	110,3	105,7
Groepsdetachering	235,3	252,6	243,7	237,2	229,5	219,9
Groen	154,1	147,0	142,3	135,7	128,5	123,1
Schoon	97,5	93,3	90,9	87,9	84,3	80,8
Productie Binnen	267,9	228,3	215,6	206,0	194,7	186,5
Staf	52,2	47,2	43,8	40,0	37,4	35,8
Totaal Promen	<u>1.030,6</u>	<u>982,5</u>	<u>943,3</u>	<u>905,4</u>	<u>863,8</u>	<u>827,5</u>

De verwachte aantallen arbeidsplaatsen per gemeente zijn opgenomen in bijlage 1.

Toelichting overzicht van baten en lasten

Bijdragen Wsw arbeidsplaatsen (x € 1.000)	Real. 2018	OP 2019	Begr. 2020
<u>Bijdragen deelnemende gemeenten</u>			
Wsw bijdragen deelnemende gemeenten	27.919	27.370	27.138
<u>Overige bijdragen</u>			
Bijdrage Bodegraven-Reeuwijk	142	104	100
Overige bijdragen Wsw	10	-	-
Bijdragen Wsw arbeidsplaatsen	<u>28.071</u>	<u>27.474</u>	<u>27.238</u>

De verwachte bijdragen per gemeente zijn opgenomen in bijlage 1.

In onderstaande tabel is de kostprijs per Wsw arbeidsplaatsen weergegeven. De kostprijs per arbeidsplaats is berekend op basis van de bijdragen van de Wsw arbeidsplaatsen, de gemeentelijke bijdrage, het eventuele exploitatieresultaat en het totaal aantal arbeidsplaatsen binnen Promen.

Ten opzichte van het OP2019 stijgt de kostprijs per Wsw arbeidsplaats voor het jaar 2020 met ca. 3,0%. Deze stijging wordt veroorzaakt door de verwachte prijsstijgingen ten aanzien van de lonen met 3,2% en de stijging van de materiële lasten met 1,5%. De kostenstijgingen worden deels gecompenseerd door de stijgingen van de omzet ad. 3,2%.

Kostprijs per Wsw arbeidsplaats

Realisatie 2018	26.980
Ondernemingsplan 2019	27.920
Primitieve begroting 2020	28.830
Begroting 2021	28.900
Begroting 2022	29.160
Begroting 2023	29.400

De kostprijs per Wsw arbeidsplaats stijgt jaarlijks, met name door de stijging van de loonkosten Wsw en de loonkosten van het niet-doelgroep personeel. De stijgingen worden beperkt door de omzetverbeteringen die gerealiseerd worden. Voor de jaren 2021 en verder is nog geen rekening gehouden met verdere loonstijgingen. De stijging van de kostprijs in die jaren houdt voornamelijk verband met het afnemende aantal WSW-medewerkers. De krimp van het aantal (niet-doelgroep) medewerkers op stafafdelingen gaat minder hard dan de afname van het aantal WSW-medewerkers, waardoor de kostprijs per WSW arbeidsplaats stijgt.

Vanuit de gemeente Bodegraven-Reeuwijk is sinds 2017 sprake van een bijdrage voor de loonkosten van de medewerkers vanuit deze gemeente. Gemeente Bodegraven-Reeuwijk is sinds 2012 geen onderdeel meer van de Gemeenschappelijke Regeling Promen. Sinds 2017 geldt de afspraak dat zij het verschil tussen de loonkosten en de Wsw bijdrage per arbeidsplaats vanuit het Rijk zullen vergoeden.

Omzet door Wsw personeel (x € 1.000)	Real. 2018	OP 2019	Begr. 2020
Omzet Individuele detachering	2.028	2.046	2.038
Omzet Groepsdetachering	2.951	3.218	3.204
Omzet Groen	2.914	2.323	2.320
Omzet Schoon	1.162	1.108	1.115
Omzet Productie Binnen	925	868	845
Omzet door Wsw personeel	<u>9.981</u>	<u>9.563</u>	<u>9.522</u>

Voor de omzet Wsw wordt uitgegaan van een stijging van de opbrengst per medewerker met 3,2% ten opzichte van het OP2019. Deze stijging wordt gerealiseerd door de doorstroom van medewerkers, prijsafspraken met opdrachtgevers en efficiency verbeteringen.

Kosten Wsw personeel (x € 1.000)	Real. 2018	OP 2019	Begr. 2020
Loonkosten Wsw	28.184	27.422	27.146
Lage-inkomensvoordeel Wsw	-537	-474	-470
Totaal	<u>27.647</u>	<u>26.948</u>	<u>26.676</u>
<i>Overige personeelskosten</i>			
Kosten vervoer medewerkers Wsw	57	65	67
Woon-werk vergoeding Wsw	266	264	262
Overige reis- en vervoerskosten Wsw	36	41	40
Bedrijfsgeneeskundige zorg	197	220	196
Studiekosten Wsw	45	40	41
Overige kosten Wsw personeel	234	217	209
Totaal	<u>834</u>	<u>847</u>	<u>815</u>
Kosten Wsw personeel	<u>28.482</u>	<u>27.796</u>	<u>27.491</u>

De loonkosten Wsw zullen per FTE in 2020 ca. 3,2% hoger zijn dan begroot in het OP2019.

De overige personeelskosten zullen voor een belangrijk deel dalen naar rato van de omvang van het Wsw personeelsbestand.

Kosten Begeleid Werken (x € 1.000)	Real. 2018	OP 2019	Begr. 2020
Kosten Begeleid Werken	1.173	1.143	1.143

Voor de subsidie loonwaarde voor Begeleid Werken wordt rekening gehouden met een bedrag van € 13.500 per SE voor 2020.

Kosten niet-doelgroep personeel (x € 1.000)	Real. 2018	OP 2019	Begr. 2020
Loonkosten niet-doelgroep personeel	6.607	6.820	6.920
Loonkosten Prowork niet-doelgroep	-	70	70
Subtotaal	6.607	6.890	6.990
Voorziening VPL	372	-	-
Vrijval voorziening herstructurering	-26	-	-
Doorberekening loonkosten niet-doelgroep	-43	-	-
Totaal loonkosten niet-doelgroep	6.910	6.890	6.990
<i>Overige personeelskosten</i>			
Reis- en vervoerskosten niet-doelgroep	90	102	105
Inhuur personeel stafafdelingen	147	75	77
Studiekosten niet-doelgroep	48	60	62
Overige kosten niet-doelgroep personeel	18	15	15
Totaal	303	252	259
Toerekening kosten Overige regelingen	-18	-	-
Toerekening kosten Prowork B.V.	-1.799	-1.449	-1.532
Kosten niet-doelgroep personeel	5.396	5.693	5.717

De loonkosten niet-doelgroep zullen per FTE in 2020 ca. 3,2% hoger zijn dan begroot in het OP2019.

Overige bedrijfskosten (x € 1.000)	Real. 2018	OP 2019	Begr. 2020
Afschrijvingskosten	661	600	609
Huurkosten	215	237	241
Huuropbrengsten	-137	-	-
Onderhoudskosten	611	505	513
Dotatie voorziening groot onderhoud	75	100	102
Energieverbruik	289	290	294
Lease wagenpark	-	260	264
Belastingen en verzekeringen	275	211	214
Accountants- en advieskosten	319	190	193
Indirecte productiekosten	76	75	76
Kantine	48	40	41
Overige	404	315	320
Subtotaal	2.838	2.823	2.867
Doorbelasting overige bedrijfskosten aan PW	-229	-370	-388
Overige bedrijfskosten	2.608	2.453	2.479

Voor 2020 wordt rekening gehouden met een stijging van de materiële lasten met 1,5%.

Incidentele baten en lasten (x € 1.000)	Real. 2018	OP 2019	Begr. 2020
Incidentele baten	73	-	-
Incidentele lasten	-301	-90	-90
Incidentele baten en lasten	-228	-90	-90

De incidentele lasten 2019 hebben betrekking op € 40k transitievergoedingen en € 50k onvoorzien.

Financiële baten en lasten (x € 1.000)	Real. 2018	OP 2019	Begr. 2020
Financiële baten en lasten	135	146	141

De financiële baten en lasten hebben betrekking op de langlopende leningen bij de BNG.

Mutaties reserves (x € 1.000)	Real. 2018	OP 2019	Begr. 2020
Mutaties reserves	38	31	38

De vrijval uit de reserves zijn ter dekking van de afschrijvingskosten van de verbouwing van het pand aan de Zuider IJsseldijk Gouda en de investeringen in het pand aan de Hoofdweg in Capelle.

Financiële positie

In de programma's is geen nieuw beleid opgenomen. Op basis van de werkelijke balansstanden per 31 december 2018 en de begrote baten en lasten 2019 tot en met 2023 worden onderstaande balansstanden geprognosticeerd.

Balansprognose per ultimo jaar

(x € 1.000)

	Reel. 2018	OP 2019	Begr. 2020	Begr. 2021	Begr. 2022	Begr. 2023
Materiële vaste activa	6.243	6.538	6.438	6.338	6.238	6.138
Financiële vaste activa	18	18	18	18	18	18
Voorraden	195	150	150	150	150	150
Uitzettigen met een looptijd < 1 jaar	3.253	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
Liquide middelen	69	25	25	25	25	25
Overlopende activa	281	45	45	45	45	45
Totaal activa	10.058	9.776	9.676	9.576	9.476	9.376
Eigen vermogen	1.855	1.752	1.670	1.633	1.595	1.558
Voorzieningen	1.057	380	568	463	403	452
Langlopende schulden	4.007	3.806	3.605	3.404	3.203	3.002
Vlottende passiva	3.139	3.838	4.152	4.077	4.275	4.364
Totaal passiva	10.058	9.776	9.994	9.576	9.476	9.376

EMU saldo

(x € 1.000)

	Reel. 2018	OP 2019	Begr. 2020	Begr. 2021	Begr. 2022	Begr. 2023
Berekend EMU saldo	96	-36	-150	-110	-72	-36

Investerings

Voor 2020 wordt een totaalbedrag aan investeringen verwacht van € 750k.

Uitgangspunt voor de jaren 2020 t/m 2023 is dat sprake is van investeringen passend binnen de exploitatieruimte van de begrote afschrijvingslasten.

Promen zal voor zover nodig passende financiering afsluiten voor de geplande investeringen.

Reserves

In onderstaand overzicht zijn de standen per reserve opgenomen.

Reserves bedragen x € 1.000	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023
Algemene reserve	1138	1.138	1.138	1.138
Huisvestingsreserve	66	55	44	33
Reserve resultaat 2015	153	127	100	74
Reserve lage-inkomensvoordeel	313	313	313	313
Totaal	1.670	1.633	1.595	1.558

Voorzieningen

In onderstaand overzicht zijn de standen per voorziening opgenomen.

Voorzieningen bedragen x €1000	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023
Kosten ex werknemers	62	6	-	-
Herstructurering	43	-	-	-
VPL premie Sterwork	186	93	-	-
Groot onderhoud	276	363	403	452
Totaal	568	463	403	452

Overzicht van de geraamde baten en lasten per taakveld

bedragen x €1000	Real. 2018	OP 2019	Begr. 2020	Begr. 2021	Begr. 2022	Begr. 2023
<u>6.4 Begeleide participatie</u>						
Baten programma W sw	38.094	37.291	37.023	35.625	34.235	33.009
Lasten programma W sw	-29.656	-28.939	-28.634	-27.495	-26.242	-25.161
<u>0.4 Overhead</u>						
Lasten overhead W sw	-8.329	-8.351	-8.389	-8.130	-7.993	-7.848
Saldo	110	0	0	0	0	0

Bijlage 1

In onderstaande tabel zijn de verwachte aantallen arbeidsplaatsen per gemeente opgenomen.

Aantal arbeidsplaatsen Wsw per gemeente (SE) Promen	OP 2019	Begr. 2020	Begr. 2021	Begr. 2022	Begr. 2023
Alphen aan den Rijn	27,9	27,4	26,8	26,3	25,2
Capelle aan den IJssel	229,6	218,0	210,0	201,3	192,8
Gouda	368,8	354,5	336,9	318,6	305,2
Krimpen aan den IJssel	84,4	81,2	77,6	73,6	70,6
Krimpenerwaard	118,2	114,2	111,2	106,8	102,3
Waddinxveen	82,5	79,7	76,7	73,4	70,3
Zuidplas	71,0	68,3	66,3	63,8	61,1
Totaal	982,5	943,3	905,4	863,7	863,7

In onderstaande tabel zijn de totalen van de bijdragen Wsw arbeidsplaatsen per gemeente opgenomen. De bijdragen zijn berekend conform de in 2018 door het bestuur vastgestelde systematiek. Daarbij is een nieuwe verdeling gemaakt voor de financiering van buitengemeentelijke Wsw medewerkers. De totale gemiddelde bijdrage is conform de berekende integrale kostprijs.

Wsw bijdragen deelnemende gemeenten	OP 2019	Begr. 2020	Begr. 2021	Begr. 2022	Begr. 2023
Alphen aan den Rijn	780	790	775	767	741
Capelle aan den IJssel	6.398	6.272	6.057	5.857	5.658
Gouda	10.273	10.197	9.714	9.270	8.955
Krimpen aan den IJssel	2.352	2.337	2.237	2.143	2.070
Krimpenerwaard	3.293	3.285	3.205	3.106	3.001
Waddinxveen	2.298	2.293	2.211	2.134	2.062
Zuidplas	1.977	1.965	1.910	1.855	1.792
Totaal	27.370	27.138	26.110	25.133	24.278